

UNDERGROUND ECONOMY

THE CASE UNDER THE LINE OF FIRE

Ben jij er klaar voor ?

Johan DENOLF
Directeur Directie Fraudebestrijding

VOORAF - SITUERING

- **Deze casus is**
 - **Gebaseerd op waar gebeurde feiten**
 - **uit meerdere dossiers**
 - **in één casus gegoten**
- **Alle namen = fictief**

VOORAF - KEY PLAYERS

VOORAF - THE BUSINESS

CIJFERSERVICE B.V.B.A.

Mevrouw FEMFATALI *(eigenaar & bestuurder)*

- Boekhoudster van Turkse nationaliteit;
- Beheert zogenaamde 'plankvennootschappen' (off shelf) = venn. waarvan zelfstandige activiteit vaak werd stopgezet. Maar...
 - de rechtspersoon werd niet ontbonden;
 - de aandelen worden verkocht aan een overnemer.
- Waarna:
 - maatschappelijke zetel wordt verplaatst en activiteiten gewijzigd;
 - bestuur volledig wordt vervangen;
- Gevolg, als vennootschappen meer dan drie jaar bestaan:
 - ontsnappen aan bijzondere oprichtersaansprakelijkheid in geval van falings!

MATRIMONIUM N.V.

Mevrouw FEMFATALI (*eigenaar*)

CIJFERSERVICE B.V.B.A. (*bestuurder*)

- **Koopt gebouwen aan die in deze patrimoniumvennootschap worden ondergebracht;**
- **Panden bij aankoop in slechte staat, maar worden verbouwd;**
- **Elke bouwlaag kan afzonderlijk verhuurd worden;**
- **Gelijkvloers meestal ingericht als winkel of kantoor;**
- **Bovenste verdiepingen als kantoor of appartement;**

CONSULT B.V.B.A.

Mevrouw FEMFATALI (*eigenaar en bestuurder*)

- **Consultancyvennootschap;**
- **Weinig financiële verrichtingen op bankrekening;**
- **Soms worden wel grote sommen op deze rekening overgeschreven.**

MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.

De heer SINEXPERIENCE (*eigenaar en bestuurder*)

- Turks familielid van **FEMFATALI**;
- Koopt in 2006 van haar plankvennootschap
- Wijziging maatschappelijk doel in 'afbraak- en renovatiewerken';
- Overplaatsing maatschappelijke zetel naar een leegstand pand eigendom van **MATRIMONIUM N.V.**;

MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.

De heer SINEXPERIENCE (*eigenaar en bestuurder*)

- 6 maand later: de heer SINEXPERIENCE wordt als bestuurder vervangen door 15 **Bulgaarse zaakvoerders**;
- Nog 6 maand later = nieuwe bestuurswijziging. Nu 16. Mist...
 - 3 benoemingen tot bestuurder retroactief ongedaan gemaakt;
 - 8 benoemingen tot bestuurder worden stopgezet;
 - 12 benoemingen tot bestuurder van nieuwe Bulgaren.

MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.

Wordt aangesteld als 'onderaannemer' (vanaf 2009)

- Afbraak van panden voor diverse hoofdaannemers;
- Werklieden = allen Bulgaren;
- Zij zijn de 16 nieuwe bestuurders van **MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.**;
- Presteren dagen van 10 uur en meer;

MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.

Wordt aangesteld als 'onderaannemer' (vanaf 2009)

- Ploegbaas en chauffeur bestelwagens is de heer **CHEFKEP**;
- Andere chauffeur is de heer **GROSVOET**;
- Worden na werkdag van 10u of meer voor overnachting met de bestelwagens naar een pand van **MAXTRIMONIUM N.V.** gebracht
- Dit pand = nog niet gerenoveerd en eigenlijk halve bouwwerf.

MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.

Wordt aangesteld als 'onderaannemer' (vanaf 2009)

- Hoofdaannemers betalen op bedrijfsrekening onderaannemer (= Macro Solutions & Service bvba);
- 3 volmachthouders op deze rekening: **CHEFKEP**, **GROSVOET** en... onze boekhoudster: **FEMFATALI**;
- Geld wordt door één van hen cash van de rekening gehaald;
- Bulgaarse werklieden worden daarmee cash betaald door **CHEFKEP** of **GROSVOET**.

MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.

Sociale inspectie (gedurende heel het jaar 2009)

- Heeft controles uitgevoerd op diverse werven waar **MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.** afbraakwerken deed;
- Aangetroffen Bulgaren blijken na verhoor geen zelfstandigen te zijn:
 - slechts uit documenten blijkt een zelfstandigenstatuut, maar opgesteld in het Nederlands (voor hen een onbekende taal);
 - verwijzen allen naar dezelfde 3 personen als 'hun baas';
 - niemand is aangesloten bij de 'Kas voor zelfstandigen';
 - niemand heeft ooit (als zelfstandige) een belastingaangifte ingediend.
- Sociale inspectie maakt onderzoeksverslagen over aan de Arbeidsauditeur, die midden 2010 beslist om een onderzoeksrechter te vorderen. Onderzoek door de FGP.

MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.

'Contrastrategie' (eind 2009)

- De heer **SINEXPERIENCE** verkoopt al zijn aandelen van **MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.** aan **HAAS** van Bulgaarse nationaliteit;
- Alle 16 Bulgaarse zaakvoerders nemen ontslag;
- Zij worden vervangen door 12 nieuwe Bulgaarse zaakvoerders;
- **FEMFATALI** verzorgt alle formaliteiten;
- De maatschappelijke zetel wordt verplaatst naar een 'kantoor' gehuurd in een pand eigendom van **MATRIMONIUM N.V.**

MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.

Faillissement (september 2010)

- Opstapeling van belasting- en RSZ-schulden;
- **MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.** wordt op dagvaarding van de RSZ failliet verklaard;
- De curator kan geen boekhouding aantreffen;
- Het 'kantoor' van de vennootschap is slechts een kamer in een niet gerenoveerd pand, met enkel een tafel, een stoel en een telefoonaansluiting;

MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.

Faillissement (september 2010)

- **HAAS** kan niet door de curator aangetroffen worden op zijn laatst gekend adres;
- Hij blijkt 1 van de eerste reeks Bulgaarse 'zaakvoerders' te zijn die de afbraakwerken heeft verricht;
- Na enkele maanden is hij teruggekeerd naar Bulgarije;
- Hij werd zonder zijn medeweten, via **FEMFATALI**, als zaakvoerder benoemd middels een kopie van zijn paspoort;
- De curator spreekt het boekhoudkantoor **CIJFERSERVICE B.V.B.A. (FEMFATALI)** aan voor de boekhouding;
- Zij beweert dat alle stukken werden overgedragen aan **HAAS**, tegen een 'in het Nederlands' opgesteld ontvangstbewijs.

MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.

Opsporings-/gerechtelijk onderzoek (eind 2010)

- De curator kan noch de zaakvoerder, noch de boekhouding aantreffen en legt klacht neer bij het parket;
- De Federale gerechtelijke politie wordt met een opsporingsonderzoek gelast;
- Dit onderzoek naar het faillissement wordt later bij het reeds opgestarte gerechtelijk onderzoek naar sociale fraude gevoegd.

MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.

Onderzoek naar de zaakvoerders

- Op basis van de PV's en verhoren van de sociale inspectie, kan de politie een aantal Bulgaren identificeren;
- Hun laatst gekende verblijfplaats is steevast een (*niet gerenoveerd*) pand van **MATRIMONIUM N.V.**;
- Ofwel verblijven ze nog elders illegaal in het land, ofwel zijn de zaakvoerders naar Bulgarije teruggekeerd;
- Vanuit Bulgarije reageren ze niet op enige oproep van de Belgische justitie.

MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.

Financieel onderzoek

- Op de bedrijfsrekening van **MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.** werd samen meer dan €1 miljoen overgeschreven door de diverse hoofdaanemers;
- Bijna onmiddellijk werd een groot deel van elk bedrag cash afgehaald;
- Het restant van enkele honderden euro werd overgeschreven naar **CIJFERSERVICE B.V.B.A.** en **FEMFATALI** kon hiervoor facturen voor boekhouddiensten voorleggen;

MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.

Financieel onderzoek

- In één geval werd een bedrag van bijna €15.000 verzameld en overgeschreven naar **CONSULT N.V.** voor 'diverse adviesverlening';
- Deze laatste overschrijvingen werden met PC-banking uitgevoerd; waarschijnlijk door **FEMFATALI**.

NEW SOLUTIONS B.V.B.A.

Geen alleenstaand geval

- Voor de aanstelling van **HAAS** bij **MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.**, werden alle 12 laatst benoemde Bulgarse zaakvoerders ontslagen;
- 8 onder hen werden opnieuw zaakvoerder bij **NEW SOLUTIONS B.V.B.A.**, een andere plankvennootschap van het boekhoudkantoor **CIJFERSERVICE B.V.B.A.**;
- Bijkomend werden nog 4 'nieuwe' zaakvoerders benoemd;
- Aandeelhouder van deze nieuwe vennootschap is opnieuw de heer **SINEXPERIENCE**;
- De hoofdaanemers die werkten met **MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A.**, werden nadien klant bij **NEW SOLUTIONS B.V.B.A.**.

NEW SOLUTIONS B.V.B.A.

Geen alleenstaand geval

Grote 'parallelle' tussen de werking van beide vennootschappen:

- enkel op papier waren werklieden zelfstandigen;
- werden ter plaatse gebracht met bestelwagens bestuurd door CHEFKEP en GROSVOET;
- beiden hadden een volmacht op de bedrijfs-rekening van NEW SOLUTIONS B.V.B.A.;
- na overschrijving door de hoofdaannemers, werden de gelden quasi onmiddellijk grotendeels in cash afgehaald;
- deze gelden werden wellicht gebruikt om de 12 Bulgaarse 'zaakvoerders' van de nieuwe vennootschap cash te betalen;
- de resterende saldi werden opnieuw overgeschreven naar CIJFERSERVICE B.V.B.A., maar ook naar MATRIMONIUM N.V..

NEW SOLUTIONS B.V.B.A.

Verhoor van hoofdaannemers

- Waren zij op de hoogte van de malversaties door MACRO SOLUTIONS & SERVICE B.V.B.A. en nadien deze van NEW SOLUTIONS B.V.B.A.?
- Eén hoofdaannemer vraagt of het door de politie te maken heeft "met de asbestaffaire"?
- Zijn klant, een bouwpromotor WEETVANNIETS N.V., werd op de hoogte gebracht van het aantreffen van asbest.
- Deze zou voor de correcte verwerking van gevaarlijke materialen een gespecialiseerde onderneming inschakelen: PERCENTJE B.V.B.A..

NEW SOLUTIONS B.V.B.A.

De 'asbestaffaire'

- De milieufdeling van de politie wordt ingeschakeld;
- **PERCENTJE B.V.B.A.** en vooral de zaakvoerder, zijn geen onbekenden voor de milieupolitie;
- Het asbest wordt nooit correct verwerkt;
- De zaakvoerder is al vaak uit handen van het gerecht gebleven;
- Is zeer vindingrijk met excuses:
 - doet aangifte bij de politie dat een container vol met asbest van zijn werf werd 'gestolen';
 - een door hem gehuurde loods brandde af, waar 'tijdelijk' gevaarlijke stoffen werden opgeslagen;
 - ...

NEW SOLUTIONS B.V.B.A.

De 'asbestaffaire'

- Groot vermoeden dat Bulgaarse werkrachten van **NEW SOLUTIONS B.V.B.A.** het asbest illegaal hebben verwijderd;
- **PERCENTJE B.V.B.A.** heeft immers geen eigen personeel en doet vaak beroep op duistere medecontractanten;
- Ondanks uitgebreid politieonderzoek, werd nooit met zekerheid achterhaald wat de bestemming van het asbestafval was:
 - illegaal gestort;
 - weggemoffeld in bouwafval;
 - geëxporteerd;
 - ...?

NEW SOLUTIONS B.V.B.A.

De 'asbestaffaire'

- **CHEFKEP** kocht in de periode dat het pand werd afgebroken, 2 oude vrachtwagens die voor enkele weken werden ingeschreven;
- De 'exportpiste' is het meest waarschijnlijk:
 - na hun inschrijving werden ze verkocht en geëxporteerd, wellicht door een 'stroman';
- volgens douanedocumenten via de Antwerpse haven naar Afrika.
- Wanneer de naam van deze 'stroman' nadien terug opduikt op een vrachtbrief, controleert de douane een andere vrachtwagen:
 - achter het 'bureel- en schoolmateriaal' staken oude computers en koelkasten;
 - dergelijke (*electronische*) toestellen worden in Afrika gewoon gestort of verwerkt zonder dat de arbeiders beschermd zijn tegen de giftige componenten.

NEW SOLUTIONS B.V.B.A.

Van vermoedens naar bewijzen

De Federale gerechtelijke politie had snel een vermoeden hoe het fraudeschema in elkaar zat:

- moeilijk te bewijzen dat **FEMFATALI** het brein was, omdat haar betrokkenheid werd ingedekt met allerlei documenten;
- betrokkenheid van **CHEFKEP** en **GROSVOET** bleek uit de verhoren door de sociale inspectie;
- **SINEXPERIENCE** bleek slechts een 'stroman' wegens tal van mandaten als zaakvoerder, bestuurder en soms aandeelhouder in veel andere plankvennootschappen.

NEW SOLUTIONS B.V.B.A.

Doorbraak in het onderzoek

Eén Bulgaarse ex-bestuurder kon worden opgespoord en **mits een internationale rogatoire commissie** verhoord :

- bij aankomst in België nam **FEMFATALI** fotokopie van hun identiteitsdocumenten;
- ze liet allerlei documenten ondertekenen en zei dat het 'werkvergunningen' waren;
- door deze getuigenis en het financieel onderzoek kon de verantwoordelijkheid van **FEMFATALI** als brein worden aangetoond;
- de rol van **CHEFKEP** en **GROSVOET** was reeds duidelijk;
- **FEMFATALI** werd door de onderzoeksrechter aangehouden; ook **GROSVOET** ondanks zijn weigering tot elke medewerking;
- **CHEFKEP** was echter onvindbaar en vermoedelijk naar Turkije gevlucht.

NEW SOLUTIONS B.V.B.A.

Inbeslagneming

- De Federale gerechtelijke politie heeft enkele gebouwen van **MATRIMONIUM N.V.** in beslag genomen;
- Op de resterende tegoeden à €145.500 op rekeningen van **CONSULT N.V.** werd beslag gelegd.
 - Het bankonderzoek toonde betalingen naar een onderneming in Turkije aan, die aldaar cash werden afgehaald;
 - Het vermoeden bestaat dat de gelden ter plaatse werden witgewassen in de vastgoedsector;
 - Omdat Turkije geen centraal vastgoedregister heeft, **is** het quasi onmogelijk na te gaan of een persoon **er** onroerende goederen bezit.

NEW SOLUTIONS B.V.B.A.

Vordering van het parket

- Valsheid in geschrifte en gebruik van valse stukken;
 - Diverse fiscale inbreuken:
 - geen (*correcte*) aangifte van de omzet en de inkomsten;
 - uitbetaling irreguliere lonen aan de werknemers;
 - ontduiking van BTW omdat prestaties niet (*correct*) werden verrekend in de boekhouding;
 - Geen reglementaire boekhouding gevoerd;
 - Valsheid in de jaarrekeningen;
 - Verduistering van activa (*net voor het faillissement*);
 - Witwassen (*investering gelden van illegale oorsprong in vastgoed*);
 - Bouwovertreding (*ten laste van MATRIMONIUM N.V.*).
- De milieu-inbreuken acht de procureur niet bewezen in hoofde van **FEMFATALI** en **GROSVOET** (of **CHEFKEP** die nog steeds op de vlucht is).

NEW SOLUTIONS B.V.B.A.

Franchimont

Voor de onderzoeksgerechten vraagt de advocaat van **FEMFATALI**:

- de vrijgave van de onroerende goederen;
- bijkomende onderzoeksdaaden:
 - het verhoor van (*onvindbare*) Bulgaren;
 - die de 'onschuld' van **FEMFATALI** kunnen bewijzen.

